

Publication of agelioforos.gr dated 17.5.2012 (newssite of Thessaloniki and Northern Greece)

Summary / Translation

Title: **Prespes** (= northern Greek region on the border with Albania and FYRO Macedonia around the Prespes Lake): **they pull out each year one to three tons of Greek mountain tea**

The mountain tea in the Prespes region is in danger of extinction because of its excessive collection by Greeks and Albanians. It concerns the species *Sideritis raeseri*, which grows in the area at altitudes of 1000-2000 meters.

The forest specialist Giorgos Fotiadis represented Greece at the trinational action plan with subject the protection of mountain tea in the Prespes region, which was carried out under an UN program called "Integrated management of the ecosystem in Prespes Basin in Albania, Greece and FYRO Macedonia" organized by GEF (Global Environment Facility) and UNDP (United Nations Development Program).

He is quoted as saying: "Unfortunately, the therapeutic properties of the plant cause exorbitant collection, without control or rules. The number of collectors is unknown, since a licensing procedure is missing; the ignorance and the false collection methods also contribute to significant reduction of the occurrence. The biggest problem is, that we are seeing a massive presence of Albanians who illegally cross the northern border and collect huge amounts of tea from the region Prespes, estimated one to three tons per year. Because of the economic crisis, lately we see also Greeks, who collect the tea in large quantities. Collecting tea for trading, however, is prohibited; this is only allowed for domestic personal consumption. Those, who illegally gather tea for trading purposes, destroy it pulling it out together with the roots in order to complete the task faster, or they cut it off before full bloom. "In order to prevent the extinction of wild mountain tea, G. Fotiadis suggests the culture of the plant, which guarantees the farmers very good profits. The mountain tea is considered an endangered species, and is listed as such in lists of the European Union, Albania and FYRO Macedonia.

Comment of SPARTA NATURA

If Giorgos Fotiadis says that a licensing procedure is missing, he is wrong. According to the circular dated 27.01.12 the Ministry of Environment gave out quite appropriate directives. These have perhaps not yet been forwarded to the regional Forest Offices. In 2012 the ecological awareness concerning Greek mountain tea and its risk of extinction was not very developed yet, or the problem was not considered important. The big harm, anyway, is caused by the large number of aforementioned unapproved, illegal collectors and not by the few holders of authorizations.

Πρέσπες: Ξεριζώνουν ένα με τρεις τόνους τσάι του βουνού τον χρόνο

Δημοσιεύτηκε: Πέμπτη, 17 Μαΐου 2012 12:47

Προς εξαφάνιση οδηγείται το τσάι του βουνού των Πρεσπών λόγω της αλόγιστης συλλογής του από Έλληνες και Αλβανούς.

Πρόκειται για το "sideritis raeseri", ένα είδος τσαγιού που συναντάται στις ορεινές περιοχές των Πρεσπών με υψόμετρο από 1000–2000 μέτρα, σε βραχώδη ξηρά εδάφη και σε λιβάδια ασβεστολιθικών βιοτόπων. Η επιστημονική ονομασία του γένους sideritis, που περιλαμβάνει περίπου 150 διαφορετικά είδη, προέρχεται από την ελληνική λέξη "σίδηρος", ακριβώς λόγω της υψηλής περιεκτικότητάς του σ' αυτό το στοιχείο. Αυτό το ιδιαίτερο είδος έχει φαρμακευτικές ιδιότητες που αξιοποιούνται από την παραδοσιακή ιατρική στην αντιμετώπιση της βρογχίτιδας, στην ανακούφιση του κοινού κρυολογήματος, αλλά και στην καταστολή του εμφυσήματος των πνευμόνων.

«Δυστυχώς, αυτές οι θεραπευτικές ιδιότητες του φυτού, οδηγούν στην αλόγιστη, δίχως έλεγχο και κανόνες, συλλογή του. Ο αριθμός των συλλεκτών είναι άγνωστος, αφού είναι παντελής η έλλειψη συστήματος αδειοδότησης, ενώ η άγνοια και οι λαθεμένες πρακτικές (όπως λ.χ. το ξερίζωμα των φυτών) συντελούν στη σημαντική μείωση των πληθυσμών του και κατά συνέπεια στη διατάραξη των οικοτόπων» αναφέρει ο δασολόγος Γιώργος Φωτιάδης, ο οποίος εκπροσώπησε τη χώρα μας στο τριεθνές σχέδιο δράσης για το τσάι του βουνού της Πρέσπας που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος GEF/UNDP «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Οικοσυστημάτων στη Λεκάνη των Πρεσπών σε Αλβανία, ΠΓΔΜ και Ελλάδα».

«Το κυριότερο πρόβλημα είναι ότι διαπιστώνουμε αθρόα προσέλευση Αλβανών, οι οποίοι περνούν παράνομα τα σύνορα και συλλέγουν από την περιοχή των Πρεσπών τεράστιες ποσότητες τσαγιού που ανέρχονται σε έναν με τρεις τόνους ετησίως. Τον τελευταίο καιρό και λόγω οικονομικής κρίσης και οι Έλληνες στράφηκαν στην μαζική συλλογή του φυτού, το οποίο πωλείται στη συνέχεια, κυρίως στην Ιταλία, με τιμή ένα ευρώ για τα μόλις 50 γραμμάρια ξηρού βάρους» εξήγησε ο κ.Φωτιάδης. Εκτός από το γεγονός ότι απαγορεύεται η συλλογή του τσαγιού για εμπόριο και επιτρέπεται μόνο για οικιακή χρήση, όσοι το μαζεύουν παράνομα, προκειμένου να ολοκληρώσουν γρήγορα το έργο τους, ξεριζώνουν το φυτό, αντί να κόβουν απλά τα άνθη ή τα συλλέγουν ανώριμα, πριν από την ανθοφορία.

"Η ορθή συλλογή θα πρέπει να γίνεται κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας του τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, κόβοντας μόνο το στέλεχος με τα άνθη. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ο πολλαπλασιασμός του μέσω των σπόρων. Εξίσου σημαντική είναι και η αποθήκευσή του, η οποία θα πρέπει να γίνεται μέσα σε βαμβακερές ή χάρτινες σακούλες, απαραίτητως στεγνές και καθαρές και εν συνεχεία να φυλάσσεται μακριά από τον ήλιο, την υγρασία και τη σκόνη» διευκρινίζει ο κ.Φωτιάδης, ο οποίος προτείνει ως λύση την καλλιέργεια του τσαγιού, καθώς από ένα στρέμμα μπορεί να προέλθει παραγωγή περίπου 1000 κιλών νωπού φυτού.

«Φάρμακο» για τη βρογχίτιδα και το άσθμα

Το αποκαλούμενο ως «τσάι του βουνού» στα ελληνικά, «τσάι μάλι» στα αλβανικά και «σαρπλιάνινσκι τσάι» ή «τσάι της Οχρίδας» στην ΠΓΔΜ, μπορεί να θεωρηθεί ένα από τα απειλούμενα είδη φυτών της περιοχής των Πρεσπών. Μάλιστα, περιλαμβάνεται στον κατάλογο των «Άλλων σημαντικών ειδών φυτών» της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Κόκκινο Βιβλίο της Αλβανίας με καθεστώς απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών και στη λίστα των ειδών σημαντικών περιοχών φυτών της ΠΓΔΜ. Χρησιμοποιείται ευρέως ως αναλγητικό για τη μείωση της έντασης των συμπτωμάτων ασθενειών, όπως η βρογχίτιδα και το άσθμα, για την ανακούφιση από το βήχα και τους πόνους της κοιλιάς, αλλά και ως αφέψημα για την ευχάριστη και τη δροσιστική του γεύση. Το εκχύλισμά του φαίνεται να έχει αντιφλεγμονώδεις, αντιμικροβιακές, αντιβακτηριδιακές δράσεις, καθώς και αντιρευματικές ιδιότητες. Επίσης, λόγω της παρουσίας ιχνοστοιχείων όπως ο σίδηρος και το σελήνιο, το εκχύλισμά του περιλαμβάνεται σε παρασκευάσματα που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση της αναιμίας.